

Eikenprocessierupsen

8 april 2009

Tijdens de controle op het veld merkten we op dat de meeste rupsen nog steeds in het **tweede vervellingsstadium** zitten. De rupsen in dit stadium bezitten **nog geen brandharen** en eten heel weinig. **Een heel klein percentage is verveld naar het derde larvaal stadium.** Vanaf het derde larvaal stadium veroorzaken de brandharen hinder. Let wel bij het derde larvaal stadium zitten de brandharen **slechts op één segment** van de rups. De werkelijke overlast ontstaat pas wanneer ze na de volgende vervellingen brandhaartjes op het gehele lijf dragen.

Foto: De rupsen uit het derde larvaal stadium knabbelen lustig aan de blaadjes.

Op dit moment heeft het nog geen zin om met *Bacillus* te spuiten. De meeste rupsen eten te weinig en zijn nog ongevoelig voor de bacterie. Door het aanhoudend warm weer zullen de rupsen snel groeien, veel eten en daardoor vervellen naar de derde fase. Het einde van het tweede larvaal en het vroege derde larvale stadium is aanbevolen voor een preventieve behandeling met *Bacillus thuringiensis*. Vanaf maandag 4 mei zal het grootste deel gevoelig zijn voor *Bacillus thuringiensis* en zullen de rupsen veel blaadjes beginnen te eten. **Dit betekent dat je vanaf maandag 4 mei in de mogelijkheid bent om een preventieve behandeling uit te voeren.** Deze kan uitgevoerd worden tot het einde van het derde larvaal stadium.

De behandeling is effectief vanaf dat de eikenbomen 50 % van hun totale bladoppervlakte hebben, het 24 uur droog is en dat er overdag een temperatuur van 15°C wordt bereikt. Het biologisch middel is gevoelig voor afspoeling door regen, UV-licht en lage temperaturen. Bij warm weer kan de overgang naar het volgende stadium snel gebeuren. Vorig jaar zijn de rupsen gemiddeld 3 weken in het derde larvaal stadium gebleven.

Eikenprocessierupsen

Daar de rupsen vanaf nu in toenemende mate over de irriterende brandharen zullen beschikken, dien je **volledig beschermd** te zijn wanneer je beheerswerken uitvoert.

Ook de bevolking kan je vanaf heden best informeren over de stand van zaken en de mogelijke problemen die rupsen kunnen veroorzaken.

Folders kun je bestellen bij de Medisch Milieukundigen in je buurt (zie www.mmk.be) en een tentoonstelling kun je gratis uitlenen bij de provincie Antwerpen (zie www.provant.be/regiowerking).

Het Agentschap voor Zorg en Gezondheid deelt het volgende mee:

Eikenprocessierupsen: gezondheidseffecten

De belangrijkste effecten die optreden na contact met brandharen situeren zich vooral ter hoogte van de huid, de ogen en de bovenste luchtwegen. Gezondheidseffecten ter hoogte van de ogen of de bovenste luchtwegen zijn eerder zeldzaam.

Contact met de huid

Wanneer de huid in contact komt met de brandharen van de eikenprocessierups kan er huiduitslag verschijnen die gepaard gaat met hevige jeuk. Dit is het gevolg van een lokale ontstekingsreactie. De klachten verdwijnen doorgaans zonder behandeling binnen twee weken. Er hoeft geen rechtstreeks contact geweest te zijn met de rupsen om deze problemen te veroorzaken. De haartjes kunnen bijvoorbeeld ook door de wind meegevoerd worden, waardoor ze in de kleding terechtkomen en aanleiding geven tot langdurig contact. Door deze kledij grondig te wassen, kunnen brandharen verwijderd worden.

Contact met de ogen

Als de brandharen in de ogen terechtkomen, kunnen zij aanleiding geven tot een pijnlijke irritatie. In zeldzame gevallen kunnen de brandharen dieper in het oog binnendringen en daar een oogontsteking teweegbrengen.

De bovenste luchtwegen

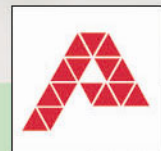
Bij inademing van brandharen kan irritatie of ontsteking optreden van de slijmvliezen van de bovenste luchtwegen. Dit kan leiden tot slikstoornissen, ontsteking van de neusslijmvliezen en ademhalingsstoornissen.

Behandeling symptomen

Lichte symptomen: geen medicijnen nodig, klachten verdwijnen binnen de 2 weken.

Hevige jeuk: raadpleeg je apotheker (anti-jeuk middelen).

Ernstige klachten, ademhalingsmoeilijkheden: raadpleeg je huisarts.

Eikenprocessierupsen

Hoe voorkom je ongemakken?

- Vermijd elk contact met de rupsen en de nesten.
- Draag kledij die hals, armen en benen bedekt en ga niet op de grond zitten.
- 'Strippen' van de huid met plakband om brandharen te verwijderen (vlak na blootstelling)
- Na contact met rupsen of brandharen mag je niet krabben of wrijven. Was of spoel de huid en ogen goed met water. Was zo nodig al je kleren (lang programma van de wasmachine op zo hoog mogelijke temperatuur).

Meer informatie vind je op:

- www.eikenprocessierups.be of www.zorg-en-gezondheid.be/eikenprocessierups.aspx of raadpleeg de folder 'Eikenprocessierupsen: wat je zeker moet weten!'. Je kan ook contact opnemen met de huisarts of de Medisch Milieukundige van jouw regio (www.mmk.be).

Tot slot herhalen we nogmaals dat het steeds zinvol is om oude nesten, als bronnen van brandharen, te verwijderen. Wanneer je de oude en nieuwe nesten verwijdert moet je enige voorzichtigheid aan de dag brengen bij de keuze van de plaats waar je de nesten deponeert. Bij voorkeur begraaft je de nesten op een plaats waar gedurende minimum 5 jaar geen grondwerken zullen plaatsvinden. Het beste alternatief is om de nesten onder gecontroleerde omstandigheden te verbranden.

Op onze site www.provant.be/eikenprocessierupsen vind je onder bestrijding aannemers terug die de afval komen ophalen en vernietigen.

